

економіки та дають змогу забезпечити стабільну роботу і високу конкурентоспроможність підприємства в умовах глобалізації.

Література

1. *Бажин И. И.* Управление различиями / И. И. Бажин. — Х. : Консум, 2004. — 392 с.
2. *Горбатов В. М.* Конкурентоспособность и циклы развития интегрированных структур бизнеса: Монография / В. М. Горбатов. — Х. : ИД «ИНЖЭК», 2006. — 592 с.
3. *Забродский В. А.* Развитие крупномасштабных экономико-производственных систем / В. А. Забродский, Н. А. Кизим. — Харьков : Бизнес Информ, 2000. — 72 с.
4. *Кожухар В. М.* Основы теории организации / В. М. Кожухар. — М. : Издательско-торговая корпорация «Дашков и Ко», 2004. — 184 с.
5. *Коротков Э. М.* Концепция менеджмента / Э. М. Коротков. — М. : Инжиниринго- Консалтинговая компания «Дека», 1996. — 304 с.
6. *Кушелевич Е. И.* Модели жизненных циклов организаций / Е. И. Кушелевич, С. Р. Филонович // Менеджмент: Век XX — век XXI : Сборник статей / Под ред. О. С. Виханского, А. И. Наумова; сост. И. А. Петровская. — М. : Экономистъ, 2004. — С. 304—320.
7. *Мельник Л. Г.* Основы стійкого розвитку : Навчальний посібник для післядипломної освіти / Л. Г. Мельник. — Суми : ВТД «Університетська книга», 2006. — 383 с.
8. *Оголева Л. Н.* Модель роста бизнеса в зависимости от жизненного цикла организации. [Электронный ресурс]. — Режим доступа : <http://www.elitarium.ru>.
9. *Пономаренко В. С.* Стратегічне управління розвитком підприємства : Навчальний посібник / В. С. Пономаренко, О. І. Пушкар, О. М. Трилід. — Харків: Вид. ХДЕУ, 2002. — 640 с.
10. *Adizes I.* Corporate lifecycles : How and why corporations grow and die and what to do about it. — Englewood Cliffs, NJ : Prentice Hall, 1989.

УДК 005.93

Лігоненко Л. О., д.е.н., проф.,
професор кафедри менеджменту КНЕУ
Larisa.ligonenko@gmail.com

ЕКОНОМІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ: ТЕОРЕТИЧНА КОНЦЕПЦІЯ

АННОТАЦІЯ Оцінено поточний стан розуміння та викладено авторську концепцію тлумачення змісту даного виду управління .

КЛЮЧОВІ СЛОВА: економічне управління підприємством, стейкхолдери, цінність підприємства, життєздатність підприємства.

АННОТАЦИЯ. Дана оценка современного состояния понимания и изложена авторская концепция трактовки содержания данного вида управления.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: экономическое управление предприятием, стейкхолдеры, ценность предприятия, жизнеспособность предприятия.

ANNOTATION. The current status of the understanding and interpretation of the author's concept outlined the contents of this type of control.

KEYWORDS: economic enterprise management, stakeholders, enterprise value, the viability of the enterprise.

Проведений аналіз існуючих підходів до трактування сутності поняття «економічне управління підприємством» дозволяє констатувати: системне тлумачення сутності цього терміну, цілісна концепція даного виду управління — відсутні. Дослідники без належного обґрунтування обирають для свого розгляду окремі положення та (або) інструменти економічного управління, розкривають його зміст опосередковано (через визначення переліку функцій, задач, повноважень економічної служби тощо), що призводить до фрагментарності розуміння змісту, призначення, інструментарію цього виду управління та його відмінностей від інших видів.

Визначаючи місце економічного управління в системі менеджменту підприємства представляється необхідним зазначити, що підприємство — це складна соціально-економічна система, у складі якої сучасна економічна наука виокремлює різні підсистеми (виробничу, організаційну, соціальну, маркетингову (збутову), логістичну тощо), кожна з яких має відокремлений перелік об'єктів, потребує своїх специфічних управлінських впливів на них з метою досягнення специфічних цілей і задач. Як наслідок, самостійного визнання та розвитку набули окремі види спеціального (функціонального) управління (менеджменту): виробничий, організаційний, соціальний, фінансовий, інвестиційний, логістичний тощо. На різних етапах розвитку світової та національної економіки інтерес до розробки теорії і практичного інструментарію різних видів спеціального управління був і є різним, що обумовлює несинхронність формування їх теоретико-методологічних засад і сприйняття практикуючими фахівцями їх базових поло-

жень. В теперішній час необхідною умовою гармонізації управлінських цілей (визначених в окремих видах спеціального управління) і підпорядкування їх загальній меті є виокремлення інтегруючого та координуючого виду управління. Таким видом управління, на наш погляд, пропонується визнати економічне управління підприємством.

Як у свій час концепція контролінгу виникла та отримала інтенсивний поштовх для свого розвитку з необхідності забезпечення координації окремих функцій управління в єдину систему, економічне управління як інтегруючий вид управління повинно забезпечити координацію цілей, задач, інструментарію різних видів спеціального управління для забезпечення на цій основі комплексності та системності управлінських впливів, реалізації місії та досягнення генеральної стратегічної цілі підприємства.

При тлумаченні змісту поняття «економічне управління підприємством» слід виходити з того, що підприємство — це не тільки різновид організації (тобто сукупність людей та їх взаємовідносин), а й суб'єкт ринку, носій правовідносин, відокремлений майновий комплекс, який засновано певним інвестором (власником) для задоволення суспільних та особистих потреб і досягнення підприємницьких цілей. Тобто в процесі економічного управління передбачається цілеспрямований вплив не тільки на систему взаємовідносин між людьми всередині підприємства, а й на суттєво ширший перелік специфічних об'єктів.

У той же час економічне управління підприємством доцільно розглядати як один з різновидів спеціального менеджменту як науки управління, поряд з такими його видами як стратегічний, інноваційний, операційний, фінансовий, інвестиційний, антикризовий. Розбудова усіх видів управління, і в тому числі — економічного, відбувається на теоретичному фундаменті загальної теорії менеджменту та із врахуванням надбань теорії стратегічного управління.

Авторська концепція економічного управління підприємства визначає його як інтегруючий і координуючий вид управління, основною метою якого є гармонізації управлінських цілей (визначених в окремих видах спеціального управління) і підпорядкування їх загальній меті існування підприємств — зростання цінності підприємства для усіх груп стейкхолдерів і забезпечення довгострокового стійкого функціонування (життєздатності).

Метою економічного управління відповідно до теорії зацікавлених осіб (stakeholders), яка є на сьогодні загальноновизнаною у світі, є максимізації (зростання) цінності підприємства для всіх груп

зацікавлених осіб (стейкхолдерів). Цінність підприємства для стейкхолдерів обумовлюється ступенем врахуванням у процесі діяльності підприємства цілей та інтересів усіх груп стейкхолдерів і формується у результаті адекватної стратегії взаємовідносин з ними. Таке цілевизначення економічного управління відповідає загальній переорієнтації системи менеджменту від виробничо- та фінансово-орієнтованого на ціннісно-орієнтований підхід.

Цільовим імперативом економічного управління є життєздатність підприємства, яка визнається нами інтегральною характеристикою, що об'єднує такі аспекти оцінювання як інноваційність, конкурентоспроможність, ефективність, платоспроможність, фінансова стійкість і гнучкість.

Використовуючи поширений у менеджменті підхід до визначення елементів організації (цілі, завдання, структура, технології, люди) — систему «7-S», економічне управління підприємством необхідно розкрити як систему управління, яка складається з таким елементів: цілі, завдання та функції, принципи, методичне, інформаційне, організаційне та кадрове забезпечення.

УДК 339.5

Mamuladze R. A., PhD,
Professor of Batumi State Maritime Academy,
r.mamuladze@gmail.com

Phutkaradze Z. N., PhD,
Professor of Batumi State Maritime Academy,
zpn1962@gmail.com

STANDARDIZATION AND ITS PROBLEMS IN GEORGIA

АННОТАЦИЯ: Существующее исследование, «Стандартизация и Ее проблемы в Грузии» рассматривает главные тенденции развития международных экономических отношений и существующих проблем. Здесь подчеркнута важность стандартизации для международной торговли и ее влияние на экономику и общество в целом.

В исследовании обсуждена одна из самых важных и острых проблем Грузии, в ее продвижении к Евроинтеграции, т.е. стандартизации экономики. В исследовании детально описаны законодательные акты и правительственные постановления, с их результатами в области стандартизации в Грузии, также существующие проблемы и основные пути их решения.